

TÖRÖKÖR

2011. október

A törökőri gyülekezet lapja

„az előljáró igyekezettel”

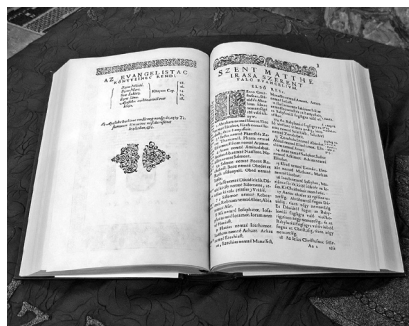
Balássy András

Közelgő reformációi emlékünep és küszöbön álló presbiterválasztás... Ha nem is ezek a gondolatok foglalkoztatnak mostanában bennünket a legtöbbet, szánjunk most ide is egy kevés időt. Pontosabban: elég időt. Eleget ahhoz, hogy rácsodálkozhassunk kettő jelentőségére és egymást erősítő mivoltukra.

Ha egy, az egyház világában járatlan ember rákérdez, miben különbözünk mi, reformátusok más felekezetektől, általában nehéz helyzetben találok magam. Hogyan is lehetne a hitvallások különbözőségeiről beszélni valakinek, akinek a közösen vallott lényegről sincs halvány fogalma sem? Az egyházkormányzás módja azon kevés területek egyike, amely már első hallásra könnyen érthető – legalább is annak tűnik. Igen, a református egyházban alulról építkezünk: a gyülekezet tagjai választanak lelkészt és presbitériumot, majd ez a testület – illetve ezen testületek összessége – dönt a felsőbb egyházi szintekről, egészen a Zsinat elnökségéig. Nem úgy, mint például a római katolikusoknál, ahol a pápa szentel fel püspököket, a püspökök szentelnek fel és rendelnek ki papokat a gyülekezetekbe. „Ahá, szóval maguk olyan demokratikusak. Értem már!” „Leegyszerűsítve igen.” – hagyom ilyenkor rájuk.

Pedig éppen a lényeg vész el ilyenkor. A lényeg – ami összeköt. Mert mindegy, hogy református, római katolikus, baptista, evangélikus vagy bármely más

keresztyén felekezet hogyan gondolkodik a részletekről – abban teljes egységben vagyunk, hogy az egyház vezetőit Isten választja ki, készíti föl, teszi alkalmassá és hívja el erre a szolgálatra. Mert a vezetés nálunk, keresztyéneknek – szolgálat. Így tanított bennünket a

mi Urunk, Jézus Krisztus, aki világos példát adott élénk: „Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.” (Mk. 10,45) A vezetés titka a keresztyének között tehát nem agilitás és ambíció, hanem alázat és bölcsességkérdése. Ehhez a szolgálathoz is – mint bármely más gyülekezeti szolgálathoz – karizmára, lelki ajándékokra van szükség. Ez által készít fel Isten Lelke arra, ami emberi ügyességgel, leleménnyel, meggyőzőkészséggel elérhetetlen: Krisztus tervének felismerésére a közösségre nézve, ennek a tervnek a megismertetésére és a megvalósításban való – az egész közösséget megmozdító – buzgóságra.

Ezen a ponton jelentkezik a felekezeti különbség. Ki jogosult arra, hogy felismerje a lelki ajándékot? Ki erősíti meg kívülről, emberi módon az elhívást?

Folytatás a 2. oldalon

GYÜLEKEZETI ÉLET

Augusztus 8-a és 12-e között zajlott le Balatonalmádiban a Te-TRISZ szokásos nyári programja. A tábor beszélgetései az emberi kapcsolatokra összpontosítottak. Beszámolónk a 5. oldalon

Augusztus 12-e és 14-e között immár negyedik alkalommal adott helyet a monoszlói Erdei Iskola a törökőriek háromnapos gyülekezeti hétvégéjének. Ezen az idén tizenketten vettek részt. Az együttlét célja, hogy a gyülekezet tagjai Isten tanítását hallgatva épüljenek a hitben, készüljenek a közös feladatokra. Beszámoló a 3. oldalon

Szeptember 1-jén gyűlést tartott a presbitérium. Első pontként megtárgyalta és elfogadta a pótköltségvetést. A józsefvárosi és a zuglói önkormányzattól ugyanis a megpályázott és reméltnél kisebb támogatást kaptunk, ezért néhány olyan program finanszírozását, mint a gyerektábor, a babamama klub, vagy az állagmegóvás feladatai, újra kellett gondolni. Második napirendi pontként Balássy András nagytiszteletű úr a hittan-oktatási anyagot ismertette. Mint megállapította: e szolgáltatnak több, egymásba szövődő célja van. Az evangélium hirdetése korra, nemre, felekezetre és vallási meghatározottságra való tekintet nélkül. A tanulók számára keresztyén életprogram kínálása. Főlébresztetni a bizalmat a teremtő, gondviselő, oltalmazó Isten iránt. Keresztyén szokásrendszer kialakítása. Korosztályszerű bibliaismeret, felekezettörténeti, egyháztörténeti ismeretek átadása. Elsegíteni a tanulókat addig a meggyőződésig, amelynek alapján igaznak fogadják el a Szentírás igazságait, s azokat a mindennapi életre is alkalmazni tudja és akarja. A hittanoktatás külső célja a gyülekezet építése. A hitébresztést, hitmélyítést az önkormányzati óvodákban, általános iskolák 1-6 osztályában, a gyermek istentiszteleteken, a konfirmációi felkészülés során, s az ifjúsági alkalmakon végezzük. A tanterv, Balássy András nagytiszteletű munkája, az egyházi testületek hosszú éveken át tartó mulasztását tette jóvá. A presbitérium az előterjesztést megvitatta és elfogadta.

Szeptember 11-én gyülekezeti délután keretében köszöntöttük 75. születésnapja alkalmából nagytiszteletű Czánik Pétert, aki 1984-től 2007-ig, nyugdíjba vonulásáig volt lelképásztora a Budapest-Törökőri Református Egyházközségnek, majd megemlékeztünk a törökőri önálló egyházközség megalakulásának 60. évfordulójáról.

Folytatás a 2. oldalon

Folytatás az 1. oldalról
(„az előjáró igyekezettel”)

A reformátorok nagy felismerése az volt, hogy minden egyes hívőnek közvetlenül van útja Istenhez, mert nincs más közbenjáró Isten és emberek között, csakis Jézus Krisztus. Ha viszont így áll a helyzet, akkor az egyház szervezetére, vezetésére nézve sem tehetünk különbséget megváltott és megváltott, tanítvány és tanítvány között. Jézus Krisztus minden mai tanítványa – tehát minden hívő ember – fel tudja ismerni Krisztus Lelke munkáját a testvérben.

Tehát nem is beszélhetünk a szó teljes értelmében arról, hogy

presbiterválasztásra készülünk. Nem, a presbitereket – előjárókat – a Lélek már kiválasztotta. Itt vannak közöttünk. A mi feladatunk annyi, hogy felismerjük a felülről nyert alkalmasságot és megerősítsük a szív mélyén bizonyított elhívást. Álljunk hát oda Isten színe elé, és imádkozunk! Könyörögjünk értük, a presbiterekért, a választásért és önmagunkért. Hiszen reformátusok vagyunk, és ebben a közösségben nincs demokrácia. Nem fontos, hogy mit akar a nép. Nem fontos, hogy mit akarunk mi. Csakis Isten akarata a fontos. Övé minden dicsőség.

Ámen.

A hitet megtartottam

Szabó István

Ennyi van apám sírkövére írva. A hitet megtartottam. A sírkő Abán áll, Fejér megyében, Székesfehérvár közelében, a Mezőföld északi részén. Itt születtem, itt éltem 20 éves koromig, Adyval szólva: innen jöttem és ide térek. Családnevünk a református egyház anyakönyveiben az 1700-as évektől megtalálható.

Abán Fejes Ádám nagytiszteletű úr keresztelt meg, ő oktatta a hitet, nevelt, énekekre tanított, nála konfirmáltam. Prédikátor volt és költő, verseket írt, kötetei jelentek

meg. Igehirdetései irodalmi élményekkel is gazdagítottak. 35 évet szolgált községünkben, haláláig. Hálát adok Istennek, hogy két fiamat – bár betegsége már kiteljesedett – még megkeresztelhettem.

Iskoláim elvégzése után Budapestre kerültem, de hosszú évekig még az abai egyházközséghez tartoztam. Budapesten nem találtam gyülekezetre, alkalmanként a Kálvin térre jártam, mivel Kenéz Ferencet ismertem, később a Szabadság térre jártam Hegedűs Lóránthoz.

Házasságot a marosvásárhelyi Vártemplomban kötöttem.

Folytatás a 3. oldalon

„Mert mi nem vagyunk a meghatárlás emberei, hogy elveszünk, hanem hitéi, hogy életet nyerjünk.” (Zsid. 10,38-39)

2 TÖRÖKÖR

Folytatás az 1. oldalról
(Gyülekezeti élet)

Balássy András bevezetőjét, s az imaként elénekelt 266. dicséretet követően maga az ünneplő szolgált ünneplőinek. Jákób álmát értelmezte 1Móz. 28,10-17 alapján, most is arra törekedve, amire ötven éves

Czanik Péter és Kardos Eszter

Farkas Istvánné

biblikusi munkássága során mindig, hogy „úgy értsük a Bibliát, ahogy leírták, s első hallgatói, olvasói értették.” Sok dimenziót megnyitó, de minden pontján kristálytiszt, a fordítási félreértésekre is figyelmeztető gondolatmenete a bűnbeeséstől, Káin testvérgyilkosságán, az özönvízen, Babel tornyán, Ábrahám és Izsákon át Ézsáú, és Jákób konfliktusáig az emberi bűnre, s az Isten büntetésére összpontosított. Mélyebben az ember ama minduntalan megújuló kísértésére, hogy elfoglalja a világban Isten helyét, nélküle és helyette intézze dolgait, tartsa kezében sorsát, s arra persze, hogy ez újra és újra hiábavalónak bizonyult. Az ember mindent kockára tesz, Isten újra és újra büntet és megbocsájt, s nem engedi, hogy bármi emberi kikölkentse, eltérítse az üdvörténetet, Isten mindig bizonyos szeretetét és kegyelmét. Ezután az énekkar szolgált, s míg a 121. zsoltárt énekeltük, Balássy András átadta Czanik Péter nagytiszteletű esperes úrnak a gyülekezet ajándékait. A hatvan évvel ezelőtti gyülekezet előtt az akkor konfirmált Farkas Istvánné emlékezésével tisztelegtünk.

Folytatás a 3. oldalon

Folytatás a 2. oldalról (Gyülekezeti élet)

Felidézte az akkori eseményeket, ízelítőt adott abból, milyen volt az ötvenes évek elején törökörinek lenni. Közös áldásként a 193. dicséretet énekeltük. A délutánt bensőséges szeretetvendégség, és estébe nyúló beszélgetés zárta.

Szeptember 17-én öt új ifjúval Te-Trisz évad indult. Az első év foglalkozásain a hit, a reformátusság gyakorlati, a második évben ugyancsak havonta egy szombatot eltöltve a parókian, a hit, s a reformátusság teológiai kérdéseivel ismerkednek meg a résztvevők. A két év során felkészülnek a konfirmációra, amikor is vizsgáznak, bizonyosságot adnak hitükről és fogadalmat tesznek.

Szeptember 18-án Balássy András nagytiszteletű úr Eszenyi Réka és Pásztor Tamás gyermekének kiszolgáltatta a keresztség sákramentumát, aki a Barnabás Tamás nevet kapta. Reméljük, hogy az Úr őt is és szüleit is a hit, a Jézus Krisztust követő élet útján vezeti.

HÍREK

Presbiterválasztás. 2011 őszén a Magyarországi Református Egyház gyülekezeteiben ismét esedékes a presbitériumi tisztújítás. Az egyházközösségekben a presbiterválasztást úgy kell lebonyolítani, hogy az újonnan megválasztott testület 2012. január 1-én zavartalanul elkezdhesse működését. Minderről olvashatnak a Törökőr júniusi számában, mint ahogy értesülhetnek arról is, hogy a presbitéri tisztségről, a presbitériumról a Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. törvény 46-59 §-ai rendelkeznek, a választás rendjét az egységes választójogi törvény – az 1996. évi I. törvény – első fejezetének első része tartalmazza, a jogorvoslatokkal kapcsolatos bírósági eljárásról pedig a bíraskodásról szóló 2000. évi I. tv. igazgatási ügyekre és soron kívüli eljárásra vonatkozó X. XI. fejezete szabályozza. Közben e törvények helyes alkalmazása, a választásra való felkészülés és a választás egységes lebonyolításának biztosítása érdekében a Zsinat Elnöksége a reformatus.hu oldalon rövid tájékoztatót tett közzé a felkészülésről, a választási eljárás folyamatáról, ütemezéséről, a jelölésről, és a választásról. A honlap ezt kiegészítve feltárja az idej presbiterválasztás bibliai, történeti és jogi hátterét is. Mint a Törökőr jelentette már, a presbitérium június 2-án felállította, június 5-én bemutatta a gyülekezetnek a Balássy András, Barnovszky Zoltán, Bán Károly, Ónodi-Szabó Péter, Torma László összetételű jelölő bizottságot. A bizottság október 6-án véglegesíti a jelöltek listáját, a névsort október 23-án teszi közzé. Október 30-án kerül sor a jelöltek gyülekezeti bemutatására, majd november 6-án a szavazni hivatott választói közgyűlésre. A megújított presbitérium január elsején tesz esküt, s január 5-én megtartja első gyűlését. (reformatus.hu/torokor.hu)

Folytatás a 4. oldalon

Folytatás a 2. oldalról (A hitet megtartottam)

Ide később is szívesen jöttem, az 1956 után meghurcolt, letartóztatott, büntetését a Duna deltában letöltött Fülöp G. Dénes, vagy ritkán Csiha Kálmán igehirdetését hallgatni.

Telt az idő, gyermekeim növekedtek, iskolás korba értek, ke-restük, hogy lakóhelyünk melyik egyházközösség területéhez tartozik. Adott volt tehát, hogy Törökörre kerültünk.

A 90-es évek elején jártunk, Czanik Péter (akkoriban, ha jól emlékszem, már) esperes fogadott bennünket szeretettel, mi is megszerettük Budapest legkisebb gyülekezetét, otthonra találtunk,

és fiaink itt készültek fel a konfirmációra. 2000-től, követve az apai hagyományokat, presbiterként szolgálók a változó gyülekezetben, igyekszem megfelelni ennek a feladatnak.

Világunk naponta próbára teszi képességeinket, türelmünket, erőnket, idegrendszerünket. Hitünk erősít bennünket, „mert mi nem vagyunk a meghátrálás emberei, hogy elveszünk, hanem hitiei, hogy életet nyerjünk.” (Zsid. 10,38-39)

És a végén szeretném hogy az enyém is legyen Pál apostol kijelentése: „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.” (2Tim. 4,7)

„Megáldalak téged és áldás leszel.”

Gyülekezeti hétvége Monoszlón

Körber Tivadar

Augusztus 12-14-én immár negyedik alkalommal adott helyet a szemet gyönyörködtető, lelket felüdítő környezetben fekvő monoszlói Erdei Iskola a törököriek háromnapos gyülekezeti hétvégéjének, melyen az idén tizenketten vettünk részt. Az együttlét célja, hogy Isten tanítását hallgatva épüljünk a hitben, készüljünk az előttünk álló közös feladatainkra, küldetésünkre. A hétvége programjában előadások, áhítatok, imaközösségek, éneklések mellett lazító alkalmak is szerepeltek: társasjáték, egyéni kirándulás, bepilantás az egyidejűleg zajló falunap rendezvényeibe.

A legfontosabb cél azonban az Istenre figyelés, az önvizsgálat, a lelki épülés volt. Az idej hétvége központi gondolatát a misszió témája adta, a jézusi parancs értelmében: „Elmenvén [...] tegyetek tanítványokká minden népeket...” (Mt. 28,19)

A misszió lényegét Teréz anya szavai így summázzák: „Evangelizálni annyi, mint Jézust hordozni a szívünkben és Jézus jelenlétével megajándékozni valaki mást.”

Mi ezt a missziói parancsot úgy értelmezzük, hogy elsősorban azon a földrajzilag meghatározható területen kell küldetésünket teljesítenünk, amely a Budapest-Törökőri Egyházközösséghez tartozik, s magában foglalja a főváros VIII., X. és XIV. kerületének egy-egy részét. Ezzel a körzettel, ennek utcaival, házaival ismerkedtünk az egyik este térkép, fényképek és egy remekül összeállított videósorozat segítségével. Az itt élő embereket a felvételeken természetesen nem láthattuk, őket nekünk kell majd felkeresnünk, megszólítani, velük kapcsolatot kiépítenünk és fejleszteniük.

Hányféle értelmezési lehetőség van a küldetés szónak? Balássy András nagytiszteletű úr előadásaiban ezzel kapcsolatosan számos kérdést vetett föl és válaszolt meg.

Folytatás a 4. oldalon

Folytatás a 3. oldalról
(„Megáldalak téged és áldás leszel.”)

Jézus elküldte tanítványait a világba, hogy világosság és só legyenek, ahogy Ő maga a világ világossága. Legyünk áldássá a világban, az emberek között! (1Móz. 12,2) Hogyan? Háromféle módon. Hirdessük az evangéliumot, vezessük Jézushoz az embereket (evangelizáció), munkálkodjunk az emberek testi-lelki tisztaságának, életkörülményeinek rendezettségéért („szappan”) és lássuk el őket „levessel” is, vagyis segítjük elő testi szükségleteik kielégítését (diakónia).

Legyünk áldássá a világban, az emberek között!

E harmas feladat szellemében 4-4 főből álló csoportokra osztottunk, így beszéltük meg feladatainkat és készítettük el munkatervünket. E beszámoló írója a „szappan” munkaközösségben vett részt, így ennek célkitűzéseiről tud konkrét részleteket közölni. Eszerint a jövő évben sorra kerülő toronyavatás kiváló alkalom lesz a tágabb értelemben vett, nem gyülekezeti tag „törököriek” megszólítására. Postai úton eljuttatott értesítésekkel fogjuk meghívni őket egy vendéglátással – afféle kibővített „szeretetvendégséggel” – egybekötött ünnepi eseményre, melynek keretében ismertetjük meg velük gyülekezetünket, közösségi életünket. Az alka-

lom programjában szerepel majd egy rövid, közérdekű előadás is, melynek megtartására ismert szakembert kérünk fel. Az ilyenféle összejöveteleket a továbbiak folyamán rendszeressé szeretnénk tenni, evangelizációval, ismeretterjesztéssel, esetenként filmvetítéssel egybekötve.

A monoszlói együttlét során Törökörön, sőt határainkon, kontinensünkön túlra is tekintettünk: az egyik este „virtuális séta” formájában körbejártuk a földet, ismerkedtünk más világreszek egy-egy országa (Brazília, India, Ghána) lakosainak helyzetével,

testi-lelki életük körülményeivel. Az értük való imádkozás is miszisiói feladatunk. Majd négyfős csoportokban az aznapi sajtóból kiválasztottunk egy-egy újságcikket, négyféle témában: egyet, amelyért hálát adhatunk, egy katasztrófáról szóló híradást, egy bűnügyi tudósítást és egy társadalmi témát érintő írást – ezeket megbeszéltük és imádkoztunk értük együttesen, párosával, párhuzamosan a kiscsoporton belül. A közös könyörgésnek ez az „irányított” módja új és szokatlan volt közösségünk eddigi gyakorlatában.

A vasárnap délelőtti az előadás az üzenetről szólt, amelyet át kell adnunk embertársainknak.

Folytatás az 5. oldalon

Folytatás a 3. oldalról
(Hírek)

Presbíterek találkozója. A Magyar Református Presbíteri Szövetség szeptember 1-je és 3-a között Tahiban tartotta szokásos, az idén tizenkettedik alkalommal megrendezett konferenciáját. Az őszi presbíterválasztás jegyében lezajlott esemény résztvevői a presbíteri szolgálat lehetőségeivel kapcsolatosan kerestek kérdésekre választ. Szó esett a megújulásról, amely lelki megújulást és fiatalítást jelentene, beszéltek a presbíterek istentiszteleti szerepvállalásáról, gyülekezeti feladatairól, templomon kívül végzendő munkájáról, az elesettek szolgálatáról, s a nők jelenlétéről a presbíteri szolgálatban. (reflap.hu)

Konvent az Országházban. Találkozó fogadta a közelmúltban alakult Református Törvényhozók Fóruma (RTF) a Generális Konvent Elnökségét szeptember 13-án az Országházban. Az RTF-ben, mint érték- és érdekképviselő csoportosulásban jelen van a miniszterelnök, az Országgyűlés ház- és korelnöke, jelen vannak államtitkárok és parlamenti képviselők, összesen negyven ketten. Bölszei Gusztáv tiszántúli püspök, a zsinat lelkes elnöke a Generális Konvent együttműködési szándékát hangsúlyozta. A beszélgetés során szó esett egyebek közt a kormány és az egyház kapcsolatának problémáiról, az 1 százalék felajánlásának anomáliáiról, a népszámlálás egyházakat érintő kérdéseiről. Felvetődött, hogy Királyhágómelléken és Erdélyben a politikai szétszabdaltság, Kárpátalján a felgyorsult elvándorlás, Felvidéken a munkanélküliség és az adakozás romlása, Délvidéken pedig a délszláv háború idején elmenekült középgeneráció hiánya miatt gyülekezetek lehetetlenednek el. Dunántúlon a falvak elnéptelenedése, Tiszáninnen a cigányság helyzete, Dunamelléken a Budapest közelébe költözött kelet-magyarországi tömegek lelki ellátása okoz nehézségeket. Komoly problémának tekinthető a kötelező hit- vagy etikaoktatás hiánya, s az oktatási intézmények átvétele is. A képviselők és az egyházi vezetők is egybehangzóan kijelentették: megnyugtató mindannyiuk számára, hogy a nyílt párbeszéd megkezdődött. (MTI)

Népszámlálás. Arra a kérdésre, hogy ki melyik felekezethez tartozónak érzi magát, a népszámlálási kérdőív kitöltésekor nem kötelező választ adni. Az egyházak azonban azt kérik, hogy október 1-je és 31-dike között feleljenek minél többen erre a kérdésre. Tarr Zoltán, a Magyarországi Református Egyház zsinatának szóvivője az MTI-nek nyilatkozva kiemelte: a személyi kérdőív úgy fogalmaz, milyen felekezethez, vallási közösséghez tartozónak érzi magát? Az egyház éppen azt az érzést szeretné felébreszteni a hívekben a népszámlálási kampány során, hogy ők reformátusok. Emlékeztetett a gyülekezeteknek írt nyári körlevélre, s bejelentette, a napokban újabbat küldenek, szeptember 27-ig pedig az egyházközösségekhez és a református intézményekhez egy tájékoztatót is eljuttatnak.

Folytatás az 5. oldalon

Folytatás a 4. oldalról (Hírek)

Ebben arra kéri a híveket: lakókörnyezetükben személyesen is buzdítsák az embereket arra, hogy vallják meg a református egyházhoz való tartozásukat. Plakáttal és internetes kampánnyal is készülnek, anyagi okokból azonban csak szolid médiakampányt terveznek. Vallásszociológusok egyébként úgy nyilatkoztak, hogy a népszámlálás vallási adatainak használhatósága és megbízhatósága érdekében a kérdőív módosításra szorulna. Nem az iránt kellene érdeklődni, hogy a kérdezett milyen felekezethez, vallási közösséghez tartozónak érzi magát, hanem azt kellene tudakolnia, hogy az illető mely egyháznak, felekezetnek (vagy más vallási közösségnek) tagja. Tíz évvel ezelőtt 1622796 fő, vagyis a lakosság 15 százaléka vallotta magát reformátusnak Magyarországon. Tarr Zoltán arról nem tud, hogy a felekezeti hovatartozásra vonatkozó népszámlálási adatok az egyház finanszírozását bármilyen formában érintenék. A szóvivő szerint a majdani adatokat belső statisztikákhoz, kutatásokhoz, valamint a református egyház missziós tevékenységének koordinálásához használják fel. (MTI)

Egy százalék. 13,4 százalékkal, 207 012 főre nőtt az előző évihez képest az egyéni felajánlók száma, akik 2010-es személyi jövedelemadójuk egy százalékával a Magyarországi Református Egyházat támogatták. Az egy főre eső felajánlások összege azonban drasztikusan csökkent. A több mint 15 százalékos, mintegy ezer forintos visszaesés eredményeképpen a Magyarországi Református Egyház a felajánlók megnövekedett száma ellenére a tavalyi előzetes tájékoztatási adatokhoz képest 4 százalékkal kevesebb támogatást, egymilliárd-huszonegymillió forintot kapott az adófizető állampolgároktól. (reformatus.hu)

PROGRAMAJÁNLAT

A reformáció hónapja. „Itt vagyok, engem küldj!” címmel (Ézs. 6,8), az Önkéntesség Európai Évéhez csatlakozva rendezik meg idén az Október a Reformáció hónapja 2011 programsorozatát. A megnyitó ünnepséget október 1-jén 17 órakor tartják a Debreceni Református Kollégiumban. Igét hirdet Derencsényi István főjegyző, a liturgiában részt vesz a református, baptista, metodista és evangélikus egyház egy-egy főpásztora. Az ünnepséget koszorúzás zárja. A szokásos Reformációi Gála október 16-án 17 órakor kezdődik az Uránia Filmszínházban. A Reformációi Istentiszteletre október 30-án 17 órakor kerül sor a Pápai Református Gyülekezet templomában. Igét hirdet Szemerei János evangélikus püspök. Az úrvacsorás istentisztelet liturgiájában az Ökumenikus Tanács tagegyházainak főpásztorai szolgálnak. A Reformációi Megemlékezést október 31-én 17 órakor tartják Budapesten, a Reformációi Emlékparkban. Ünnepi beszédet Huszár Pál főgondnok, imádságot Szabik Imre ny. püspök, az Ökumenikus Tanács elnöke mond. (http://www.meot.hu)

Folytatás a 6. oldalon

Folytatás a 4. oldalról („Megáldalak téged és áldás leszel.”)

Az átadás stílusának szempontjait a következő címszavakban fogalmazta meg nagytiszteletű úr: kedvesség, érzékenység/figyelmesség, eredetiség (önmagunkat adni), a Lélekre hagyatkozni, nem vitatkozni, szeretetben megmaradni a valódi témáknál, szemkontaktust tartani, nyugodtan, mosolyogva, barátságosan beszélgetni, a „kánaáni nyelvet” kerü-

ni. Az üzenet közlése során fontos tényező a saját bizonyágtételünk megtérésünkről, hitünkről.

A hétvége „morzsaszedegetés-sel” (ki-ki elmondta, mit jelentett neki a három nap) és imaközösséggel zárult. Az derült ki mindezekből, hogy sok lelki ajándékot és indíttatást kaptunk az idén is. Kérjük Istent, hogy ezek gyümölcsei áldásosan jelenjenek meg hétköznapi életünkben éppúgy, mint szolgálatainkban!

Barátság, család, szerelem

Felvethettünk bármit, meg is tettük

Bátori Zsófia

Az idén augusztus 8-a és 12-e között lehettünk Balatonalmádiban a Te-TRISZ táborban. Az emberi kapcsolatokról volt szó. Barátságról, családról, szerelemről.

Egyik nap, annak érdekében, hogy jobban megismerjük egymást, párokban beszélgettünk egy órán át. Másnap András mindannyiunkra (!) külön-külön is fordított ennyi időt. Ebben az órában kérdezhettünk bármit, felvethettük azt, ami a legjobban érdekelt minket. Meg is tettük.

Idén szerencsére jobb időt fogtunk ki, mint amilyen tavaly volt, így aztán a strandra is lejutottunk és élveztük a vizet, a levegőt, a

napfényt. Az áhítatokat Balássy Árpád vezette, és új énekeket is tanultunk. Egyik este még tábor-tűzet is raktunk. Nagyon hamar elrepült ez az öt nap. Fájó szívvel búcsúztunk Balatonalmádától és egymástól.

Egy boldog szülő kommentárja

Azt mondják, hogy a társadalom legkisebb sejtje, a család, bajban van. Válságos életét éli. Mit lehetne tenni érte?

Hát azt, amit a Te-TRISZ táborban átélhettek az ifjak. Talán még időben! A gyülekezet legifjabb felnőttjeivé vált konfirmáltjaink idén, 2011. augusztus első hetében, Balatonalmádiban a barátság, szerelem, család fogalmáról beszélgethettek.

Folytatás a 6. oldalon

Folytatás az 5. oldalról
Barátság, család, szerelem

Most lelkészünk, Balássy András és öccse Árpád kérdeztek és hallgattak meg kérdéseket. Vagy éppen fordítva: nekik feltett kérdésekre próbáltak válaszolni. Hogy mit és miről? Azt hiszem, titok marad. De jó érezni, hogy lehet, szabad és kell kérdezni. Örülünk mindannyian (szülők, barátok, felnőttek, gyerekek), ha gyülekezetünkben mernek egymástól kérdezni az emberek!

Boldogan mesélte kisebbik lányom, hogy ő most már tudja, hogy mi a különbség aközött, hogy egy fiúval ismerkedik, barátkozik, vagy éppen együtt jár vele. Még mosolyogtam is ezen. Nem korai még? De a választ is tudom: nem! Sőt! Talán még időben! Adjá Isten, hogy bölcsen és

bátran alkalmazni tudja a kellő időben.

Elsőszülött lányomban pedig az hagyott nyomot, hogy András, mindenkivel külön-külön is beszélgetett 1 órát. Ezt nevezi a szeretetnyelv minőségi időnek. Jó tanulság nekem, szülőnek, hogy ébredjek fel! Ébresztő, mert lányaim már mástól kapják a válaszokat. A feladat adott: a rohán élő életben, tanévben, szünetben, esőben, napsütésben, hidegben, melegben, vagyis bármikor(!), álljak rendelkezésére kamasz lányaimnak. Időnként, igény szerint, legalább egy teljes órát ajánlunk a MEG-hallgatásra! Persze, csak ha még kérnek belőlem. Emiatt Istenhez imádkozom és tudom, hogy Ő engem is meghallgat és megsegít, ha bátran kérdezek és kérek.

A missziói egyházközség időszaka I.

Balássy András

A törökőri gyülekezet önállóosodásának útja meglehetősen rögzült volt. Azt gondolnánk – és talán a gyülekezet tagjai is így érezték – egy kiadós küzdelem után a pihenés, de legalább is a nyugodt, csendes építkezés ideje kell, hogy következzen. A kor és a körülmények azonban ezt nem tették lehetővé. Bár nyilvánvaló a túlzás, mégis ide kívánczik a párhuzam: ahogyan a világháború megvívása és túlélése után az ország romjából való újjáépítésének küzdelme következett, úgy jött el az egyházközségé is 1951-es megalakulása után az 1952-es évben.

Püspöklátogatás

Az év első „erőpróbájára” februárban került sor: a gyülekezet vendégszeretettől vizsgálható. Generális vizitációra érkezett Dr. Bereczky Albert püspök és Dr. Victor János egyházkerületi főjegyző.

6 TÖRÖKÖR

A gyülekezeti élet

Vasárnaponként három istentiszteletet tartottak: 9-kor volt az ifjúsági vagy gyermek-istentisztelet; kezdetben ½ 11-kor kezdődött a délelőtti istentisztelet, ennek időpontját azonban szeptembertől 10 órára helyezték át – ugyanakkor gyermekfelügyeletet is biztosítva a lelkészi hivatalban; az esti istentiszteletek 6 órakor kezdődtek.

Még 1951 őszén, az újonnan megalakult presbitérium missziói bizottságának megválasztása kapcsán találunk egy figyelemreméltó felsorolást. Külön-külön munkaágak voltak hivatottak foglalkozni az asszonyok, a presbiterek, férfiak, a leányok, az énekkar, az ifjúság, a vasárnapi iskolások, a dolgozó leányok, a sajtó és az iratterjesztés csoportjaival, alkalmaival illetve ügyeivel. Ha nem is valósult meg minden elképzelés, tudhatjuk, hogy az első évben ötféle bibliaóra működik a gyülekezetben.

Folytatás a 7. oldalon

Folytatás az 5. oldalról
(Programajánlat)

Cathedral Organ Concerts. Október 3-tól minden hétfőn 19 órakor orgonahangversenyt mutatnak be a Szent István Bazilikában. Ezeken a koncerteken szólal meg a Bazilika világhírű Angster-orgonája, énekes és hangszeres közreműködőkkel. Jegyek a Cultur Comfort Központi Jegyirodában, az Interticket jegyirodáknál és a helyszínen válthatók. (www.organconcert.hu)

Budapesti Őszi Fesztivál. Az idén október 7-e és 16-a között huszadik alkalommal rendezik meg az immár Európa legrangosabb kortárművészeti fesztiváljainak sorába tartozó eseménysorozatát, amelynek az a célja, hogy bemutassa napjaink és az elmúlt évtized jelentős alkotóit és művészeti eredményeit, minden művészeti ágban. A fesztivál hangsúlyosan törekszik a kevés lehetőséggel rendelkező, fiatal alkotóművészek megismertetésére és népszerűsítésére, valamint a különböző műfajok közti kommunikáció beindítására, katalizálására. A részletekről a fesztivál honlapján tájékozódhatnak: www.bof.hu.

72 óra kompromisszum nélkül. Az esemény október 13-a és 16-a között zajlik, minden megyében több helyszínen. A 72 óra kompromisszum nélkül fiatalokra számít, őket megmozgató, most negyedik alkalommal megszervezett akció, az Ökumenikus Ifjúsági Iroda koordinációjával, a három „történelmi” egyház ifjúsági és diakóniai (Caritas, MÖS, Szeretetszolgálat) képviselőinek partneri együttműködésével. Az a célja, hogy a fiatalok három napon át a szolidaritás, a segítség színterén éljenek, olyan szociális, környezetvédelmi, fejlesztéspolitikai célok eléréséért dolgozzanak, mint például szociális intézmények, játszóterek felújítása, kulturális műsorok szervezése különböző közösségeknek (fogytékkel élők, idősek stb.), erdőtakarítás, szindarab idősek otthonában, ételosztás hajléktalanoknak. (www.72ora.hu)

Budapesti Nemzetközi Vásár. Az október 19-én nyitó, s október 23-án záró BNV Budapest, sőt Magyarország legnagyobb szabású és legrégebbi múltra visszatekintő vására. Az idei év fő témaköre megint az otthon, vagyis a látogatók a BNV-n hazánk legnagyobb lakberendezési és design kiállításával találkozhatnak. Ehhez kapcsolódva öt területen kínál látnivalókat. Az Otthonunk világa szándéka szerint mindent megmutat, ami házépítés, kertészkedés, bútort és minden ami az otthonhoz, környezetünkhöz kapcsolódik. A Nők világa a divat, egészséges életmód, utazás, szépségápolás, szakácskönyvek, baba-mama termékek, tánc területén tájékoztat. A Férfiak világa divattermékekkel, sporttal, horgászattal, vadászattal, autókkal, motorokkal várja az érdeklődőket. Az Ízvilág hazai és külföldi ételeket, italokat, étermeket és egyéb gasztronómiai különlegességeket kínál. A Nagyvilág a távol-keleti kiállítók mellett a közép-kelet európai régió országainak nyit teret. Részletesen a BNV honlapján érdemes tájékozódni: (www.bnv.hu.)

ALKALMAINK

Hetente

Istentisztelet, vasárnap 10.00
Gyermekistentisztelet, vasárnap 10.00
Énekkari próba, vasárnap 9.00
Bibliaóra, csütörtök 17.00

További alkalmaink

MÁV-telepi (Hungária krt. 1-3. 30. ép.)
istentiszteletek
október 9. vasárnap 16.00
október 30. vasárnap 16.00
november 6. vasárnap 16.00

Bibliaiskola – Keresztkérdések

október 13. csütörtök 18.30-20.00:
Bevezetés
október 27. csütörtök 18.30-20.00:
Jézus – Ki volt ő?
november 10. csütörtök 18.30-20.00:
Jézus – Miért jött?
november 24. csütörtök 18.30-20.00:
Jézus – Halála
december 8. csütörtök 18.30-20.00:
Mit jelent a kegyelem?

Házi csoport

október 5. szerda 18.00-19.30
Isten terve – és az enyém?
október 19. szerda 18.00-19.30:
Hogyan kezeljem jól a konfliktusaimat?
november 2. szerda 18.00-19.30:
Isten terve – az élet minden területén?
november 16. szerda 18.00-19.30:
Hogyan bánjak jól a pénzzel?
november 30. szerda 18.00-19.30:
Isten terve – hol a helyem a gyülekezetben?
december 14. szerda 18.00-19.30:
Hogyan osszam be jól az időmet?

Filmklub

Téma: az emlékezet
„Bizony a bölcs emberre sem emlékeznek örökké, meg a bolondra sem. Mert mindaz, ami megtörtént, feledésbe megy az eljövendő időben, és a bölcs is meghal, meg a bolond is.” (Préd 2,16)

október 15. szombat 17.00-20.00: A rózsza neve, színes, olasz-francia-NSZK thriller, 130 perc, 1986, rendező: Jean-Jacques Annaud

november 19. szombat 17.00-20.00: Memento, színes, magyarul beszélő, amerikai thriller, 110 perc, 2000, (16), rendező: Christopher Nolan

Gyülekezeti kirándulás (túra)
október 29. szombat

Gyülekezeti délután
október vége-november eleje
(egyeztetés alatt)
vasárnap 16.00-18.00

Ádventi kézműves gyermekdélután
november 26. szombat 15.30-17.30

Folytatás a 8. oldalon

Folytatás a 6. oldalról
(A missziói egyházközség időszaka I.)

A konfirmációi felkészítés – szintén még az előző év őszén – kb. 40 fő részvételével indult meg (heti két órában), mely létszám „talán egész Budapesten a legtöbb. Az órákon jó munka folyik, a gyermekek szépen vesznek részt a tanításban. Fegyelmük még nem kielégítő, de szorgalmuk elismerésre méltó.” Az áldozócsütörtöki vizsga után (az itt szerzett benyomások alapján Derzsy Gergely presbiter elismerését fejezi ki a kiváló felkészítésért) végül 27 fiatal tesz ünnepélyes fogadalmat a pünkösdi istentiszteleten. A gyülekezet további anyakönyvezett eseményei az első teljes évben: 30 keresztele, 4 esküvő, 52 temetés.

Lelkipásztorok

Szemenyei Sándor 1951 nov. 1. óta helyettes lelkipásztor. 1952 szept. 5-én, a Fekete Sándor esperes által vezetett presbiteri gyűlésen a jelenlévők egyhangúlag azt kérik, hogy őt rendeljék ki az egyházközség missziói lelkipásztorául. Bereczki Albert püspök kérésüknek megfelelően jár el szept. 19-én.

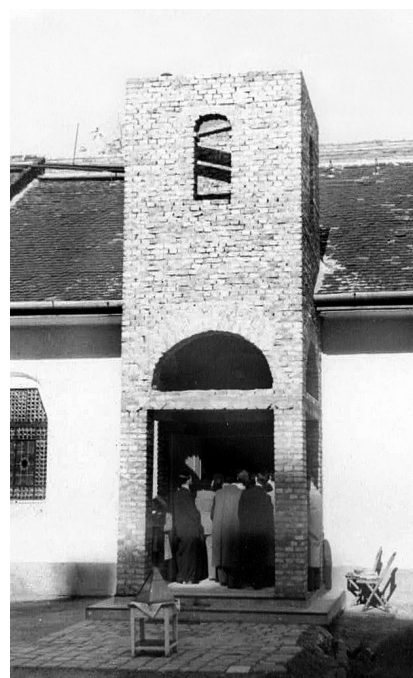
Dombrádi Nagy László vallás-oktató lelkészt Szemenyei Sándor 1951. november 18-án mutatja be a presbitériumnak, mint az egyházmegye által a gyülekezetbe beosztott szolgálót. Az 1952-es év során végig itt munkálkodik.

Presbitérium

Az 1952-es év tisztújítással kezdődik, mivel az előző évben választott presbitérium csak ideiglenes volt. Érthető módon azonban ez nem hoz jelentős változást – eltekintve kétfőnyi bővüléstől, hiszen ebben az évben a gondnokokat nem számíttva lesz 20 fős a testület.

Az élet – pontosabban a halál – azonban közbeszól, és a presbitérium tavasszal egy hónapon belül két tagját is elveszíti. Egyikük Kiss Lajos, nyomdász, aki 50 éves korában hunyt el. „Hívó em-

ber, presbiterünk. 3 kicsi gyermek maradt utána. Ólommérgezés lehetett a halál oka. Utolsó percig hitt gyógyulásában, hogy szolgálhasson.” – írja róla Szemenyei Sándor. Losonczy Andor elvesztése másként megrendítő: személyében a kezdeti idők egyik meghatározó emberre távozik. Megyaszy Mihály „agilis vezető”-ként jellemezte őt. Gáspár Béla, aki éppen a fentebb említett bővítéssel került a testületbe, május 25-én óbudai szolgálata miatt lemond erről a tisztségéről. Számunkra inkább

Az épülő torony

a puszta jelenléte, felbukkanása figyelemreméltó: ő, aki lelkész-ként már szolgált ezen a környéken (és még fog is), úgy tűnik, személyesen, a közösség tagjaként kapcsolódik a gyülekezet-hez.

Két kerek évforduló: Derzsy Gergely ebben az évben 75., Bereczky János 70. évét töltötte be.

Végül egy azóta kikopott, de teljesen feledésbe nem ment hagyomány megszületése: az április 27-i gyűlésen alakítja ki a presbitérium a presbiterok istentiszteleti szolgálati rendjét. Feladatuk a „rendfenntartás, persegés, ajtó-, ablaknyitás stb.”

Folytatás a 8. oldalon

Az épület

Az épület kb. kétharmada továbbra is a bérlők használatában marad. Nem mintha nem történetek volna lépések ebben az ügyben – sőt, már-már túlzásnak is tűnik egyik-másik. Az természetes, és a gyülekezet számára örömteli előrelépés, hogy sikerül a tulajdonjogot teljes egészében megszerezni, miután az előző tulajdonos intézkedett néhai férjének halottá nyilvánítása ügyében. Számos levél születik, amelyben Szemenyei Sándor lelkipásztor különböző hatóságoknál próbálja elérni, hogy költöztessenek ki a házból egy családot, akik „a fürdőszobát kisebb üzemé alakították át” és „jelenleg is helytelen és megengedhetetlen magatartást tanúsítanak”. Lakásukat pedig szolgálati lakásként utalják ki a lelkipásztornak. Egy „dolgozó asszony” pedig, aki fiával egy „vizes, betonpadlózatú, egészségtelen” volt mosókonyhában lakik, „örömmel költözne egy egészséges volt üzlethelyiségbe, ahol villany is van.” Az így felszabaduló helyiség lenne a lelkes irodája. Szemenyei Sándor – aki ekkor egy Falk Miksa utcai háromszobás lakásban él családjával – az Állami Egyházügyi Hivatalnak írt levelében, mintegy csereként, „felajánlja nevezett lakást bármely hatóságnak”. Még ötletet is ad: „A Falk Miksa utcai lakást a közvetlen szomszédságban levő Államvédelmi Hatóság, vagy Honvédelmi Minisztérium funkcionáriusának volna legalkalmasabb kiutalni”. A buzgókodás azonban – egyelőre – eredménytelen marad. Ne feledjük, hogy a gyülekezet mindeközben természetesen élni próbálta a maga életét, ami ilyen rossz szomszédság mellett bizony önmagában sem volt egyszerű feladat. Kedves, már akkor is ide járó testvéreink számoltak be például arról, hogy a lakók némelyike a vasárnap délelőtti istentisztelet idején – meleg, nyári napon, amikor ajtó-ablak nyitva – folyamatosan, jó hangosan káromkodott.

8 TÖRÖKÖR

Természetesen az épület felújítása, rendbetétele is csak még bonyolultabbá vált ettől a körülménytől – nem beszélve a kor sajátosságairól: áruhiány, szegénység, bürokrácia. A nyár folyamán mindezen akadályokat leküzdve, számolatlan önkéntes munkával és az egyházmegye 15000 forintos segítségével nagyjából mai képere formálódik a templomtér. „A volt 3 db. istállóablak helyett és a volt egy szoba-konyhas lakás konyhaajtaja és szobaablaka helyett arányosan négy db. új ablakot helyeztettünk be, az új ajtó középre került. A padlózatot végig felbontottuk az egyháztagokkal együtt, új 10 cm-es betonpadlózatot készítettünk kb. 100 négyzetméteren, erre ráhelyeztettünk mozaiklapokat és a lábawatot is” – áll egy beszámolóban. A presbiteri jegyzőkönyvekből az is kiderül, hogy az új ablakok párkányaihoz a már ványt Derzsy Gergely ajánlotta föl, továbbá hogy a presbitérium „az új ablakok beüvegezésére felhívást bocsájtott ki s az adakozás szépen megindult. Mind a négy ablakot vállalta egy-egy gyülekezeti tag vagy presbiter. Derzsy Gergely és Nemeses Károly presbiterek 200 ft.-ot vállaltak, személyenként.” Vita csak arról folyt, milyen módszerrel csökkentsék az elhordozhatóság szintjéig az árat. Volt, aki használt fehér katedrálüveg beépítését javasolta. A megoldást végül a gondnok hozza el: „Fehér Lajos a négy ablak egyforma beosztását, de mindenütt színes üveg alkalmazását javasolja.”

Végül minden elkészült, sőt „terven felül” megkezdődik a toronyépítése is. Ebben az évben az alap épül meg, továbbá két adomány érkezik, amelyeknek majd a torony ad értelmet: Farkas Jenő bádgosmester csillagot készít, a Belső-Budapesti Egyházmegye pedig – 59 szék mellett – harangot ajándékozik a gyülekezetnek. Utóbbi a nem sokkal korábban feloszlott Lórántffy Diakonisza Anyaházé. Öntője Szlezák Rafael, felirata: Mindenben hála adjatok (I. Thessz. 5,18).

Ifjúsági alkalmak

október 7. péntek 16.00-20.00
filmklub: Juno
október 15. szombat 10.00-12.00
Te-TRISZ
október 21. péntek 16.00-20.00
ifi
november 11. péntek 16.00-20.00
drámakör
november 19. szombat 10.00-16.00
Te-TRISZ
november 25. péntek 16.00-20.00 ifi

Lelkeszi fogadóórák:

kedd: 16.15 – 18.00
szerda: 9.00 – 11.00
csütörtök: 15.00 – 17.00
A fenti időpontokban – a lehetőségekhez mérten – mindig igyekszünk rendelkezésre állni. További időpontokat telefonon lehet egyeztetni.

Lelkipásztor: Balássy András
Telefon: 333-1942
Mobil: 30-638-4719
e-mail: torokor@bpeszak.hu
honlap: www.torokor.hu

IMPRESSZUM

TÖRÖKÖR

2011. október

A Budapest-Törökőri
Református Egyházközség lapja.
Kiadja a Presbitérium.
Felelős kiadó: Balássy András

E számban közreműködtek:

Balássy András
Barabás Ildikó
Bátori Zsófia
Dr. Nagy Sándorné
Körber Tivadar
Szabó István
Varga Lajos Márton